Sveriges Skrädderiförbund

FÖLJANDE UTBILDNINGAR BÖR LIGGA TILL GRUND FÖR GESÄLLPROV

A. Treårigt hantverksprogram Skrädderiteknik på gymnasieskola eller gymnasial lärling med betyg VG eller betyg C i Skrädderiteknikkurs eller motsvarande utbildning samt påbyggnadsutbildning 2-3år.

B. Sveriges Skrädderiförbund rekommenderar att gesällen genomför minst 1500 klocktimmar sömnad/färdighetsträning utöver utbildningen innan gesällprovet avläggs.

C. Lärlingsutbildning i minst två år hos skrädderiföretag

Från delar av ovanstående kan undantagsfall beviljas dispens efter rekommendation av Sveriges Skrädderiförbund.

Datum för granskning 2019

14/9–15/9 2019. Sista anmälnings- och betalningsdag 28/6 2019

Anmälan kan endast göras via e-post till: gesall@skradderiforbundet.se

Vid anmälan till granskning ska följande uppgifter lämnas:

Förnamn
Efternamn
Personnummer
Adressuppgifter
Telefonuppgifter
E-postadress
Skolans/företagets namn
Vilken plaggtyp som ska lämnas för granskning
Övrig viktig information ex. skyddad identitet

Betalningen av granskningsavgiften betalas till Plusgiro: 108-1

OBS. Granskningen genomförs endast om tillräckligt antal plagg anmälts och granskningsavgiften är inbetald.

Minsta antal anmälda plagg för att en granskning ska genomföras är 12 st.

Vid inställd granskning återbetalas inbetald granskningsavgift.

Sveriges Skrädderiförbund

TILLÄGG TILL GÄLLANDE FÖRESKRIFTER FÖR GESÄLLPROV INOM SKRÄDDERIYRKENA

1. Gesällprovet ska göras utan någon handledning.

Eleven ska under lärotiden ha tillägnat sig de kunskaper som behövs för att utföra provet självständigt. Lärare, mästare eller annan får inte kommentera, ge råd eller anvisningar under arbetets gång. Jämför t ex med körkortsutbildning och uppkörning.

2. Sveriges Skrädderiförbunds granskningsnämnd kontaktas för tilldelning av plaggnumrering. Granskningsnämnden nås endast via e-post: gesall@skradderiforbundet.se

3. Plaggen ska på vänster ärms utsida märkas med en numrerad lapp.
Eventuella lösa delar märks med samma nummer.

4. Fullständigt ifyllt granskningsprotokoll, personbevis och kopia på betald granskningsavgift. **Alla handlingar läggs i en och samma plastficka**. Vid uteblivna handlingar genomförs ej granskning av anmält plagg.
Alla handlingar ska vara granskningsnämnden tillhanda **senast 30/8 2019.**

Sänds till:

Josef Olsson
Hallundavägen 87
145 64 Norsborg

Sänds även via e-post: gesall@skradderiforbundet.se

5. Ingen information eller bilder på gesällplagget eller delar av gesällplagget får publiceras före granskningen av gesällen, handledaren eller utbildaren. Om det kommer till granskningsnämndens kännedom att ett plagg på något sätt offentliggjorts underkänns plagget.
Alla plagg ska förbli anonyma till efter granskningen.

6. Gesällprovet ska fylla de krav som bestämmelserna ställer.

7. Bedömningen av arbetsprovet sker utan hänsyn till mästarens/lärarens utlåtande eller annan handledning.

8. Eleven formger gesällprovet där föreskrifter för respektive prov ger vissa riktlinjer.

9. Plagget ska vara i standardstorlek.

Sveriges Skrädderiförbund

10. Plaggen är av granskningsnämnden oförsäkrade.

11. Gällande avgift, 2800 kr, ska vara inbetald till Sveriges Skrädderiförbund plusgirokonto 108-1 **Senast 28/6 2019**.
Märk talongen: Gesällprov, namn, personnummer (10 siffror) samt vilket yrke gesällen representerar.

12. Plagget ska vara granskningsnämnden tillhanda **senast 6/9 2019.**

Sänds till:

Skräddare Ellen Wiström
Sandbäcksgatan 2A
582 25 Linköping

13. Plaggen ska vara förpackade i skyddande klädpåse av genomskinlig plast närmast plagget och försedd med en för plagget lämplig neutral klädgalge.

OBS INGA HANDLINGAR TILLSAMMAN MED PLAGGET

Alla fraktkostnader betalas av gesällen, ej av Sveriges Skrädderiförbund (bifoga returfraktsedel}

14. Sökande som underkänns äger rätt att, sedan minst sex månader förflutit, inkomma med ett nytt gesällprov och har då att erlägga ny granskningsavgift.

15. Anmälan är bindande. Om man av någon anledning inte skickar in plagget efter att man erlagt avgiften så betalas den inte tillbaka. Återbetalning sker endast vid uppvisande av giltigt läkarintyg på att man inte har kunnat utföra provet.

Sveriges Skrädderiförbund

BEDÖMNINGSGRUNDER FÖR GESÄLLPROV INOM SKRÄDDERIYRKENA

Granskningsnämnden har en ordförande och ledamöter utsedda av Sveriges Skrädderiförbund. Granskningsnämndens uppdragsgivare är Sveriges Skrädderiförbund.

Varje plagg granskas och poängbedöms separat och anonymt av varje granskare. Om en granskare är jävig byter man granskare vid detta tillfälle.

För betygsättningen gäller att provets medelbetyg ska vara minst 3,0 i en femgradig skala för att vara godkänt och för de väsentliga momenten fodras dessutom minst 3,0. Den slutliga medelpoängen avrundas till närmaste 10-dels poäng.

BEDÖMNING FÖR HERR- OCH DAMSKRÄDDERI ÄR:

1. * Pressning (välpressat utan glans och genomslag).
2. * Krage, slag och framkanter (tex chrochet, ytterkanter, yttertygsanpassning och liksidighet).
3. * Ärmar (tex läge, renhet, hållningsfördelning och jämnhet).
4. * Hopsättning (tex sömmar, axlar, fickor och kanter).
5. Underarbete (tex lärftinpassning, krage-, slag- och lärftpikering, fastsättning vadd och vattulin samt regling).
6. Foderarbete (tex inpassning, innerfickor, krokar, fläckar, veck och tråckel).
7. Detaljarbete (tex knapphål, handstickning, stoffering och knappisyning).
8. Helhetsintryck.

BEDÖMNING FÖR KLÄNNINGSSKRÄDDERI ÄR:

1. * Pressning.
2. * Krage, hals och framkanter.
3. * Ärmar.
4. * Hopsättning.
5. Underarbete.
6. Foderarbete.
7. Detaljarbete.
8. Helhetsintryck.

* = väsentliga moment

OBS. Tidsramen för genomförande av gesällprov är borttaget som en del i bedömningen från och med 2018.
Dock ska varje handledare redovisa den förbrukade tiden för genomförandet av gesällprovet. Ange tid: Plagget + detaljer. Ex 46+4=50

Sveriges Skrädderiförbund

FÖRESKRIFTER FÖR GESÄLLPROV INOM HERRSKRÄDDERIYRKET

Plagget ska sys i standardstorlek C50 eller C52.

Provet ska vara:

En- eller tvåradig kavaj, spetsiga eller trubbiga slag, lös vattulin + ett handsytt frackslag med siden och knapphål. Tyget ska vara ren ull med tydlig bindning. Kavajfoder av god kvalitet.

FÖLJANDE DETALJER SKA INGÅ:

- Öppen ärmslits med minst 3 knapphål varav ett blindknapphål som sys igenom alla lager.
- Handstofferat foder i axlar, ärmhål och nederkant.
- Handstosad underkrage.
- Handstickade kanter.
- Bröstficka.
- Dubbelpasspoalerad ficka med lock.
- 2 innerfickor.
- Slits bak. En eller två.
- Fodret ska vara endast tråcklat i vänster axel och vänster framkant till i höjd med översta knapphålet.

Tidsangivelse enl. följande: Plagget + detaljer. Ex 46+4=50

KLISTERMELLANLÄGG GODKÄNNS EJ.

Sveriges Skrädderiförbund

PROVEN BEDÖMS INDIVIDUELLT OCH ANONYMT AV VARJE GRANSKARE I FÖLJANDE MOMENT:

1. * Pressning
2. * Krage, slag och framkanter
3. * Ärmar
4. * Hopsättning
5. Underarbete
6. Foderarbete
7. Detaljarbete
8. Helhetsintryck

* = väsentliga moment

Bifogat: Granskarnas anteckningsunderlag

Läs Granskarnas anteckningsunderlag

Sveriges Skrädderiförbund

FÖRESKRIFTER FÖR GESÄLLPROV INOM DAMSKRÄDDERIYRKET

Plagget ska sys i standardstorlek C38 eller C40. Plagglängd MB 58 - 65 cm.
Skissen är en förlaga över de detaljer vilka ska ingå, gesällen placerar fickor och knappar i harmoni. Provet ska bestå av en damkavaj. Tyget ska vara ren ull med tydlig bindning, foder av god kvalitet.

FÖLJANDE DETALJER SKA INGÅ:

- Rak eller rundad framkant, 3 knappar.
- Isydd ärm med öppen slits med minst 3 knapphål som ska vara öppna.
- Krage och slag med mjuk övergång till framkant.
- Handstickade kanter på plagget eller provlapp.
- Snedställda dubbelpasspoalerade sidfickor med lock.
- Handsydda och passpoalerade knapphål, minst tre av vardera.
- Handstofferat foder runt om, även ärmhål.
- Obligatoriskt slits bak.
- Överkragen vändsys på maskin i ytterkant med tygunderkragen (ej kragfilt).
  I övrigt handsömnad (ej stosad). Spegelsöm handsys.
  Ingen maskinstickning i kragbrockten. Överkragen får ej ha banan.
- Dräktjackan ska ha vattulin i framstycket. Brösttagel som används i herrkavajer godkänns ej. Om så erfordras kan ett extra lager vattulin vid ärmhål mot byst godkännas.
- Krage och slag ska ej ha nedpressade brockter.
- Jackan ska ha foder endast tråcklat i vänster axel och vänster framkant till i höjd med översta knapphålet.
- På separata lappar ska göras handstickade kanter (om det ej utförts på plagget), som utförs på en 40 cm lång sträcka samt en av knapphålssorterna vilken ej utförts på plagget.

Tidsangivelse enl. följande: Plagget + detaljer. Ex 46+4=50

KLISTERMELLANLÄGG GODKÄNNS EJ.

Sveriges Skrädderiförbund

PROVEN BEDÖMS INDIVIDUELLT OCH ANONYMT AV VARJE GRANSKARE I FÖLJANDE MOMENT:

1. * Pressning
2. * Krage, slag och framkanter
3. * Ärmar
4. * Hopsättning
5. Underarbete
6. Foderarbete
7. Detaljarbete
8. Helhetsintryck

* = väsentliga moment

Bifogat: Granskarnas anteckningsunderlag

Läs Granskarnas anteckningsunderlag

Sveriges Skrädderiförbund

FÖRESKRIFTER FÖR GESÄLLPROV INOM KLÄNNINGSSKRÄDDERIYRKET

Klänningsmönster beställs på gesall@skradderiforbundet.se
Priset för mönstret är 500 kr inklusive moms eller på fil 2000 kr exklusive moms.
Provet ska bestå av en hel klänning, avskuren i midjan. Tyget ska vara ren ullcrepe, foder av viskos.

FÖLJANDE DETALJER SKA INGÅ:

- Längsgående söm mot ärmhålet.
- Öppen slits mitt bak.
- Slät isydd ensömsärm avslutas med rynkor mot manschett, ca 5 cm bred.
- Ett knapphål på manschetten.
- Vändsytt enkelt ärmsprund kantat med snedremsa av fodertyget.
- Ärmhålet kantat av snedremsa av fodertyget.
- Skjortbluskrage med infodring. Infodringen i ett med framstycket, infodring bak.
- Stolpficka. Fickan placerad på höften, parallellt med mitt fram.
  Klistermellanlägg tillåtet för fickans uppklipp, fickpåsen overlockas eller handkastas.
- Knäppning fram till midjan. Tre tränsade eller passpoalerade knapphål.
- Organza i krage, infodring, manschett och slits. Ej klistermellanlägg.
- Maskinstickning på krage och manschett i valfri bredd.
- Blixtlås handsytt i vänster sida.
- Handklädda klänningsvaddar, fixeras i ärmhålet.
- Tygskärp med tygklätt nätt spänne, don ej krav.
- Tyghällor, placerade över de längsgående sömmarna.
- Fodrad, dock ej i ärmen, ingen bälg i rygg.
- Ärmsömmarna isärpressade och kantade med fodertyg.
- Sömsmånerna i kjolen overlockade.
- Sömsmånerna i livet råa.

Sveriges Skrädderiförbund

PÅ SEPARAT PROVLAPP UTFÖRS FÖLJANDE MOMENT:

- Halv kjol i full skala - från mitt fram till mitt bak (vänster sida) - med kjollängd 40 cm.
  På denna kjoldetalj sys inprovningar, kjollinning, knäppning, foder, dolt blixtlås och fåll.
  Tre handtränsade hål - om det inte gjorts på klänningen.
  Sömsmånerna overlockade
- På en provlapp 60x20 cm med handkastade kanter görs tre tränsade eller passpoalerade knapphål - beroende på vad som ej görs på klänningen.
- Dubbelpasspoalerad ficka på en separat provlapp
- Dessa moment anges med separat tidsangivelse inräknade i den totala arbetstiden.

Ange tid: Plagget + detaljer. Ex 46+4=50

PROVEN BEDÖMS INDIVIDUELLT OCH ANONYMT

AV VARJE GRANSKARE I FÖLJANDE MOMENT:

1. * Pressning
2. * Krage, hals och framkanter
3. * Ärmar
4. * Hopsättning
5. Underarbete
6. Foderarbete
7. Detaljarbete
8. Helhetsintryck

* = väsentliga moment

Bifogat: Granskarnas anteckningsunderlag

Läs Granskarnas anteckningsunderlag

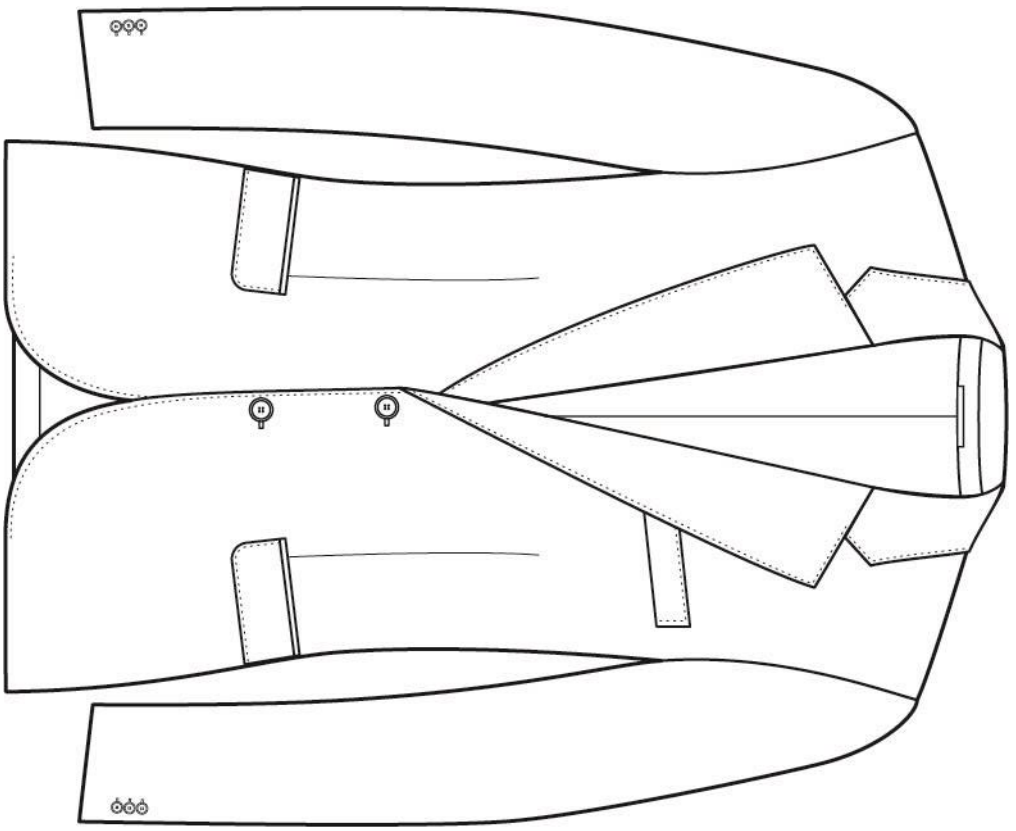

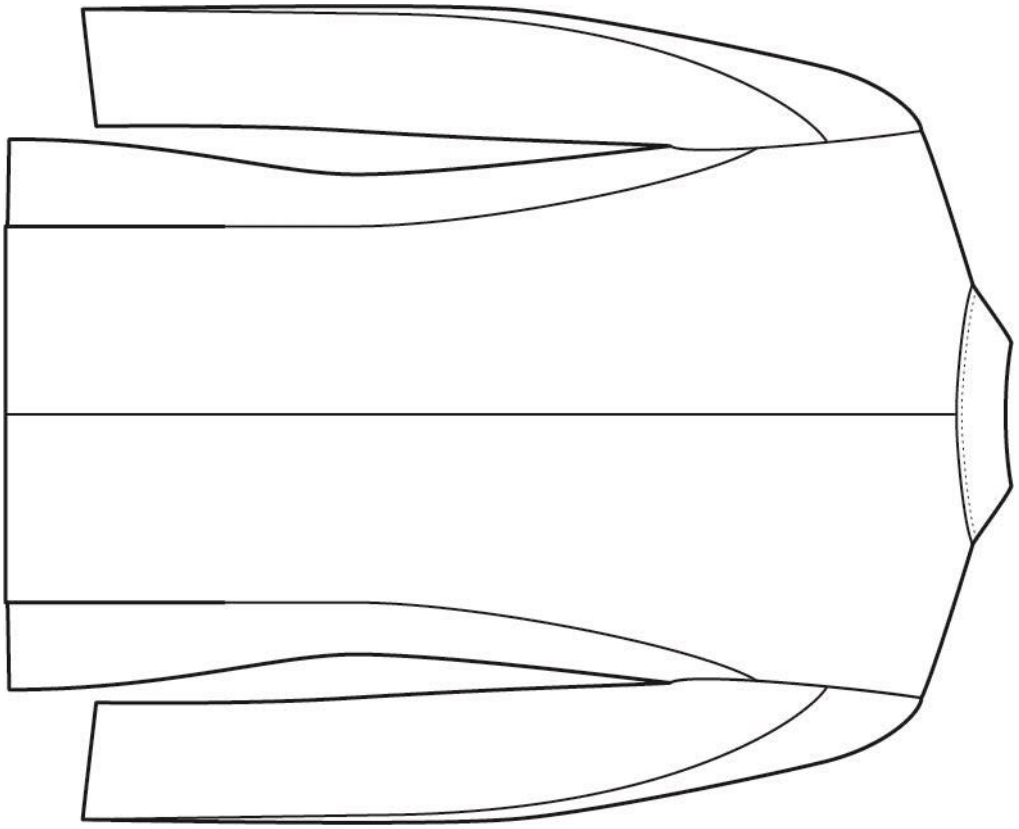

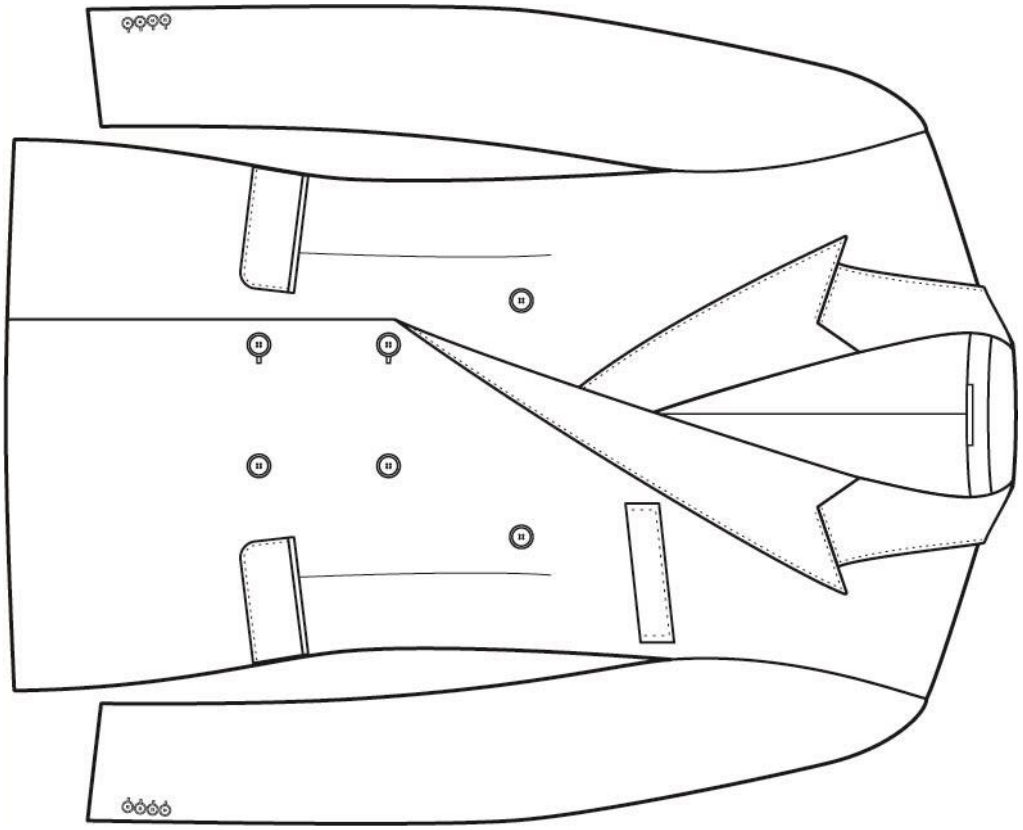

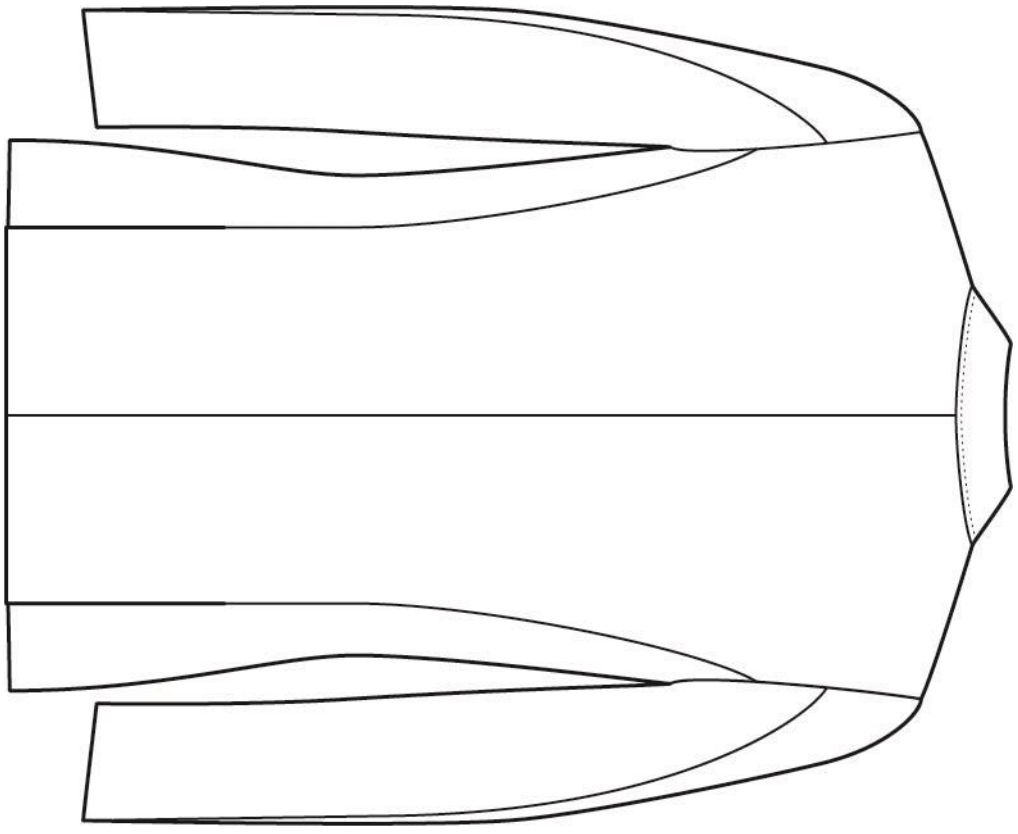

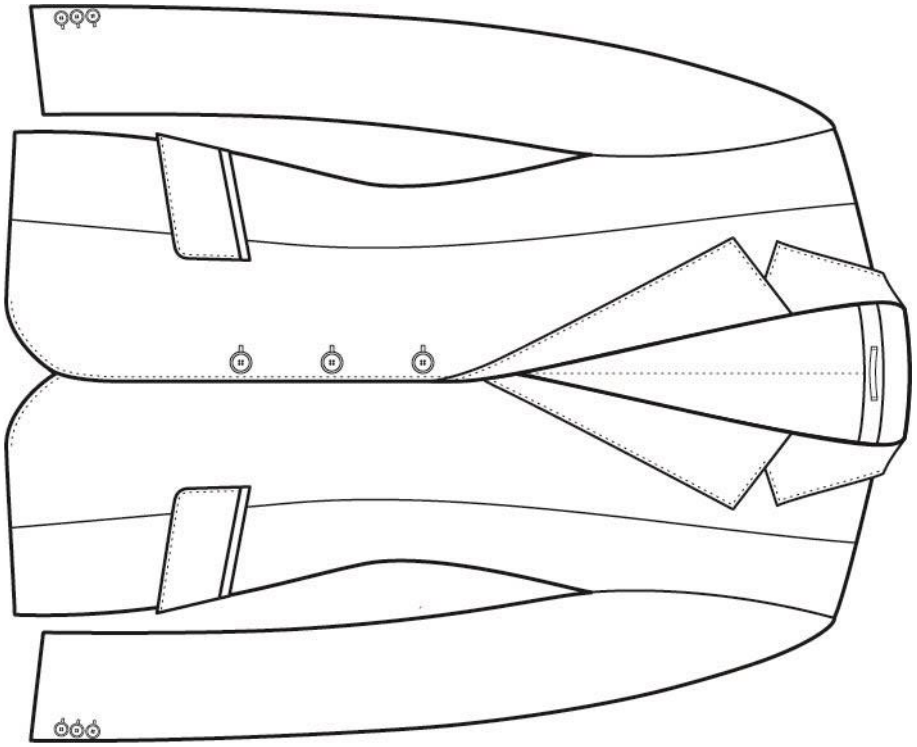

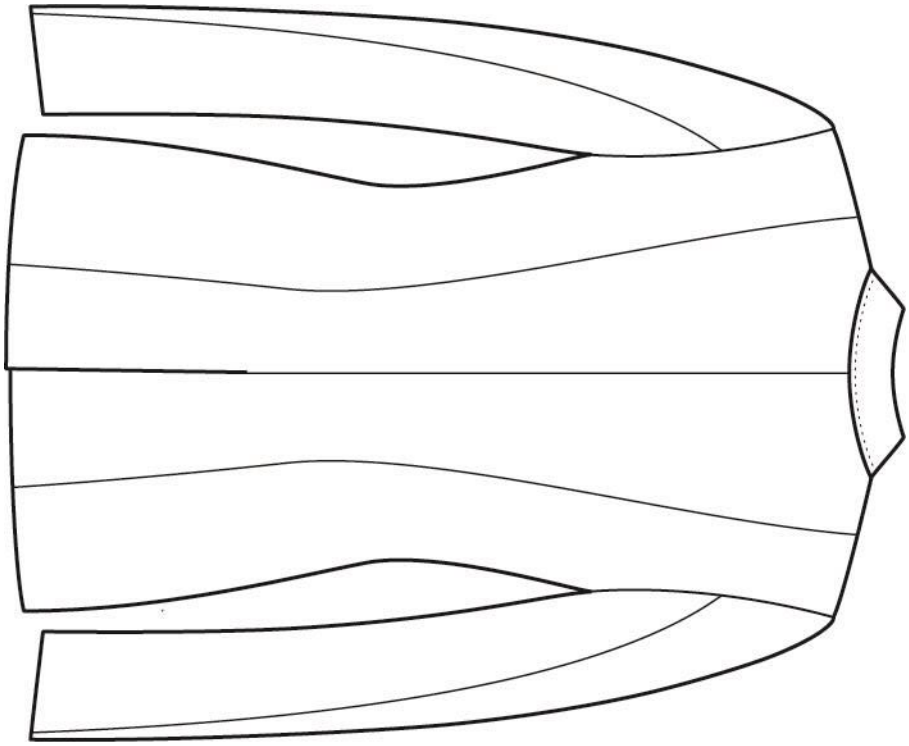

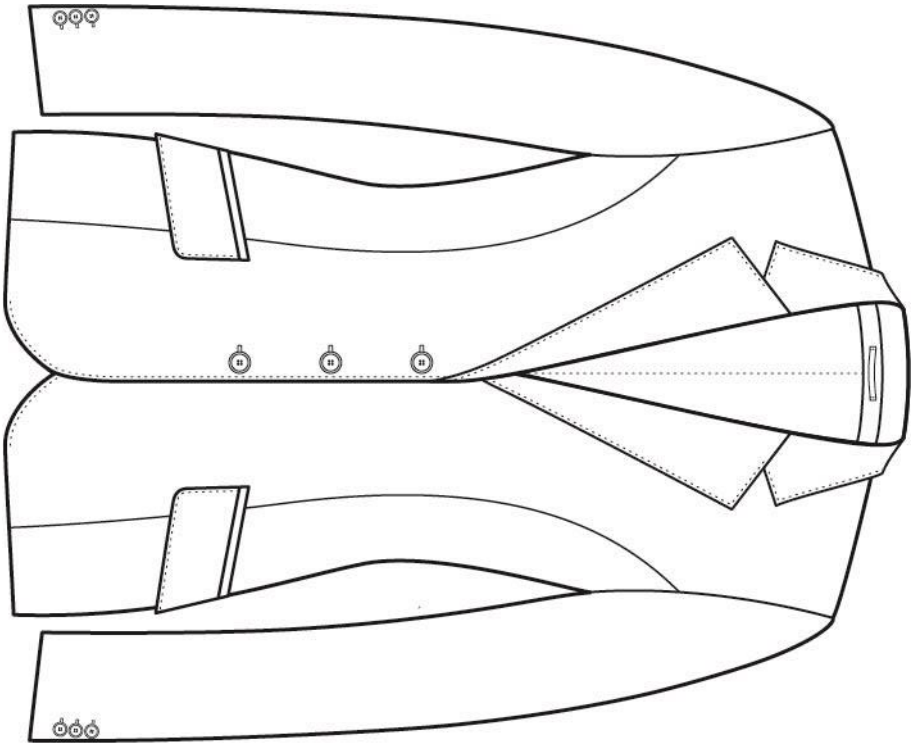

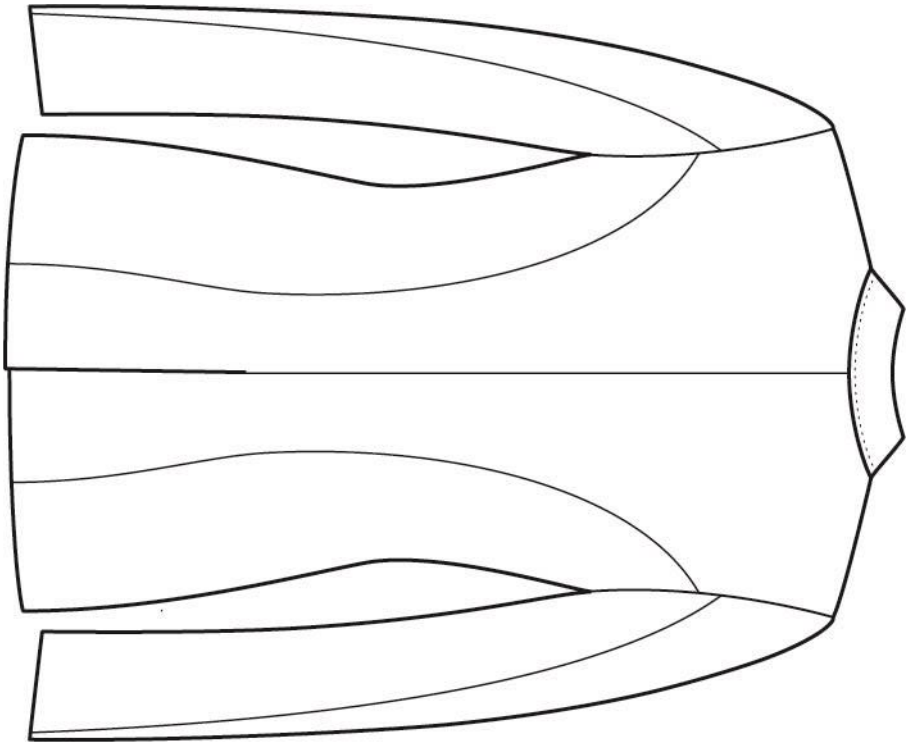

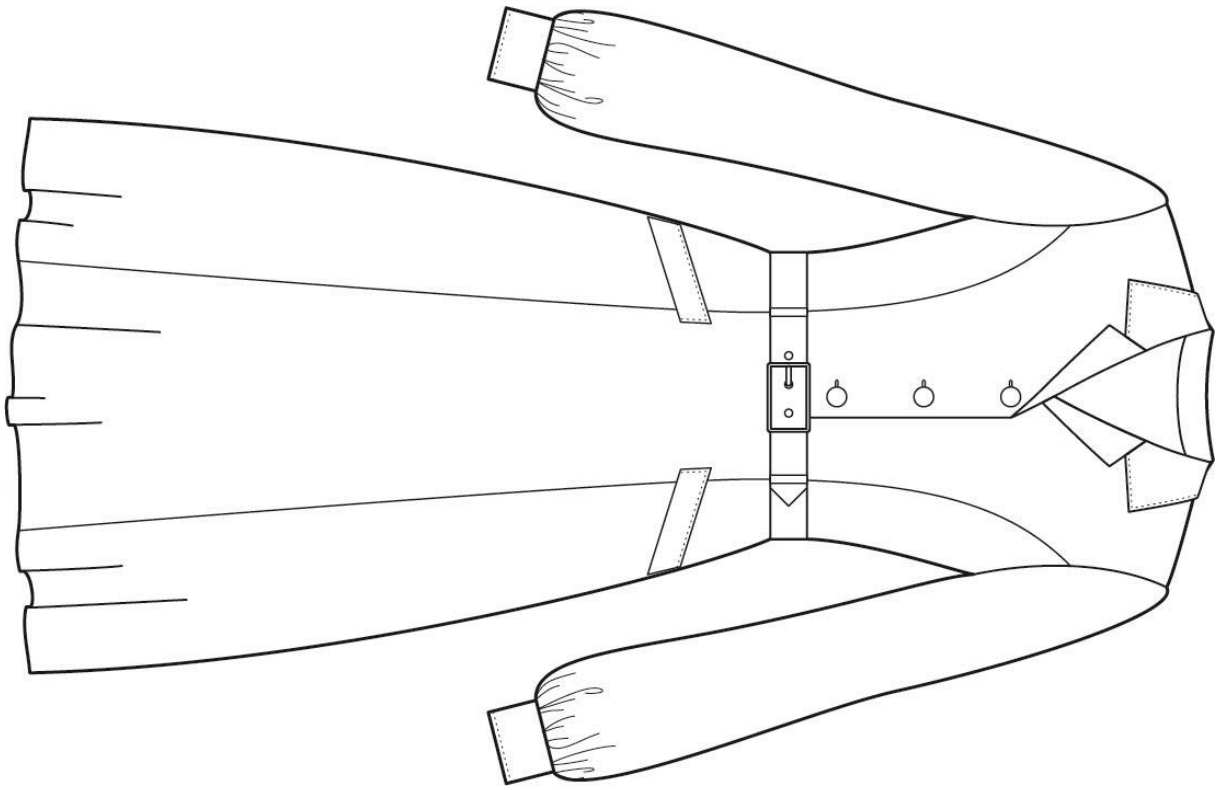

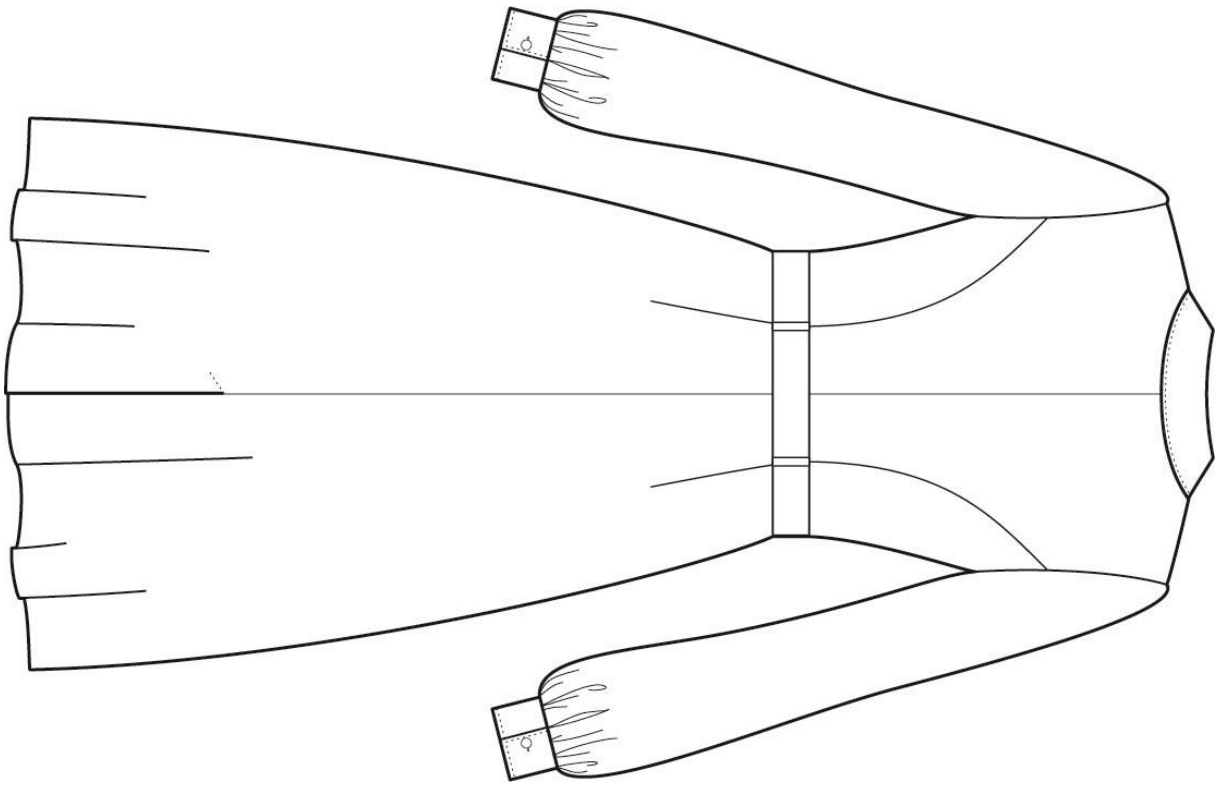

Granskningsprotokoll

Ifylls av elev/gesäll och av skola/företag

Plaggnummer:_____ **Inriktning: Herrskräddare**

Elev/gesälluppgifter:

Namn:_____

Adress:_____

Postadress:_____

Personnummer:_____

Telefon:_____

Skola/företag:

Namn:_____

Adress:_____

Mästare:_____

Telefon:_____

Gesällprov:

Antalet förbrukade timmar:_____

Intygande handledare:_____

Ifylls av granskare och granskningsnämnd i samband med granskningen

Granskat av:

A:_____

B:_____

C:_____

HERR	A	B	C	Summa	Medeltal
1. *Pressning					
2. *Krage slag framkanter					
3. *Ärmar					
4. *Hopsättning					
5. Underarbete					
6. Foderarbete					
7. Detaljarbete+ lösa detaljer					
8. Helhetsintryck					
			Slutpoäng/Betyg		

Sveriges Skrädderiförbund - Box 1027, 101 38 Stockholm
E-post gesall@skradderiforbundet.se Plusgiro: 1 08-1

Granskningsprotokoll

Ifylls av elev/gesäll och av skola/företag

Plaggnummer:_____ **Inriktning: Damskräddare**

Elev/gesälluppgifter:

Namn:_____

Adress:_____

Postaress:_____

Personnummer:_____

Telefon:_____

Skola/företag:

Namn:_____

Adress:_____

Mästare:_____

Telefon:_____

Gesällprov:

Antalet förbrukade timmar:_____

Intygande handledare:_____

Ifylls av granskare och granskningsnämnd i samband med granskningen

Granskat av:

A:_____

B:_____

C:_____

DAM	A	B	C	Summa	Medeltal
1. *Pressning					
2. *Krage slag framkanter					
3. *Ärmar					
4. *Hopsättning					
5. Underarbete					
6. Foderarbete					
7. Detaljarbete + lösa detaljer					
8. Helhetsintryck					
			Slutpoäng/Betyg		

Sveriges Skrädderiförbund - Box 1027, 101 38 Stockholm
E-post gesall@skradderiforbundet.se Plusgiro: 1 08-1

Granskningsprotokoll

Ifylls av elev/gesäll och av skola/företag

Plaggnummer:_____ **Inriktning: Klänningsskräddare**

Elev/gesälluppgifter:

Namn:_____

Adress:_____

Postadress:_____

Personnummer:_____

Telefon:_____

Skola/företag:

Namn:_____

Adress:_____

Mästare:_____

Telefon:_____

Gesällprov:

Antalet förbrukade timmar:_____

Intygande handledare:_____

Ifylls av granskare och granskningsnämnd i samband med granskningen

Granskat av:

A:_____

B:_____

C:_____

KLÄNNING	A	B	C	Summa	Medeltal
1. *Pressning					
2. *Ärmar, isättning					
3. *Krage, hals och framkanter					
4. *Hopsättning					
5. Underarbete					
6. Foderarbete					
7. Detaljarbete + lösa detaljer					
8. Helhetsintryck					
			Slutpoäng/Betyg		

Sveriges Skrädderiförbund - Box 1027, 101 38 Stockholm
E-post gesall@skradderiforbundet.se Plusgiro: 1 08-1

Herr **Granskare: _____ Prov nr: _____**

* = väsentliga moment

1. Pressning

1:1 Välpressat utan glans och genomslag.

1.2 Inga spår/skuggor vid slitsar, ficklock och uppvik.

1:3 Ärmarna knäckta.

1:4 Sömmarna isärpressade.

1:5 Lövtunna kanter.

1:6 Pressad övre brukt utan att ”döda” slaget.

1:7 Glattat foder.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. * Krage, slag och framkanter (t ex chrochet, ytterkanter, yttertygsanpassning och liksidighet).

2:1 Underkrage av handpikerad filt.

2:2 Liksidighet 1. mb- axel- slaghack.

2:3 Liksidighet 2. chrochet (kragsnibbar-slagsnibbar) – framkant – nederkant.

2:4 Liksidighet 3. spegelsömmars lutning.

2:5 Kragsnibbar - slagsnibbar släktskap, slagets form och linje, kragen jämn linje bak.

2:6 Överkrage - tillräckligt med tyg för att råda över kant samt lagom längd i överkrage.

2:7 Slag (Yttertygsanpassning) – tillräckligt med tyg för att följa slagets ”rullning”, samt lagom längd på besparing.

3. * Ärmar (t ex läge, renhet, hållningsfördelning och jämnhet).

3:1 Ärmläget.

3:2 Renhet - ska falla utan veck och dragningar.

3:3 Ren dreip.

3:4 Liksidigt, ärmens framkant faller lika på fickan.

3:5 Hållningsfördelningen ska vara jämn, kullen jämn.

3:6 Inga krokar på ärmsömmen.

3:7 Ingen töjning på ärmhålet.

3:8 Pressad kulle

3:9 Regling mot vadd

3:10 Helöppen ärmslits

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

4. * Hopsättning (t ex sömmar, axlar, fickor och kanter).

4:1 Sömmar - rena linjer, inga krokar

4:2 Axlar – inga krokar, sömmar som möts ska stämma.

4:3 Ärmsömmarnas läge mot plagget. Fickors placering – liksidighet, mät mot nederkant och framkant.

4:4 Fickornas längd samt att ficklocken passar. Raka och isärpressade passpoaler, isärpressad stolpe på bröstficka.

4:5 Kanter - jämna och rena raka linjer

4:6 Yttertyg och foder – samma läge.

5. Underarbete (t ex lärftinpassning, krage-, slag- och lärftpikering, fastsättning vadd och vattulin samt regling).

5:1 Lärftinpassning.

5:2 Krage - slagpikering. Jämn undersida med nätta och jämna genomtag. (Jämn undersida utan alltför mycket genomslag). Tråd i passande färg.

5:3 Spridda pikerstygn så att rader, åsar inte uppstår på tyg.

5:4 Kantband fastsydda i båda kanter. Inre kant ska täcka över vattulinet och vara stadigt fäst i vattulinet och tyg för en rak och jämn framkant

5:5 Vadden ska sitta fast mot vattulinet (*och i ärmsöm*. = det blir den ju i reglingen)

5:6 Regling från vattulinets början till vadden slut. Nära, nära ärmsömmen. Inga krokar. Jämn hållning bak.

5:7 Fodret reglas mot vattulinets regling.

5:8 Vattulinet klipps ur vid fickan. Ska vara fäst.

5:9 Fickpåsar renklippta och översta lagret råder. Fickpåsar slutar ovanför uppvik (fållen).

6. Foderarbete (t ex inpassning, innerfickor, krokar, fläckar, veck och tråckel).

6:1 Fodret får maskinsys mot slagstoffering i övrigt handstofferat. Längdsydda sömmar bör sys på maskin.

6:2 Fodret ska räcka och råda från framkant – framkant.

6:3 Bälgar vända mot front i sida samt bälg bak vänd mot vänster fram.

(man ska ej kunna se in i sidbälgarna när plagget är på samt ej kunna fastna i ryggbälg vid påtagning),

6:4 Fodret ska räcka över axel fram.

6:5 Fodret ska räcka över ryggbredd.

6:6 Fodrets längd. Räcket det till? Bälg i nederkant.

6:7 Nackpartiet runt. Hållning på fodret

6:8 Ärmfodrets kant vid ärmhål runt och mjukt.

6:9 Fodret jämnt vid slitsar och mot fållen fram.

6:10 Krokar, fläckar, veck och tråckel.

7. Detaljarbete (t ex knapphål, handstickning, stoffering, och knappisyning).

7:1 Knapphål jämna – i form och storlek. Alla tyglager ska sitta fast i knapphålet.
Knappens storlek bestämmer knapphålens placering från framkanten.

7:2 Stofferstygn ska vara raka.

7:3 Kantstickning – jämna avstånd mellan stygn och kanter.

7:4 Ficklock – likhet, bredd och rundning.

7:5 Knappisyning. Ej genomtag i ärmfoder.

7:6 Ärmslitsen råder över underärm

8. Helhetsintryck. På dockan, visuellt, för att bilda sig en helhetsuppfattning.

8:1 Krage/slags utformning, harmonisk.

8:2 Axel och bröstparti

8:3 Ärmläget, lika på båda sidor. renhet i hållning och harmonisk dreip

8:4 Sömmars linjer.

8:5 Fickornas placering.

8:6 Nederkant

		Poäng:
1.	* Pressning	_____
2.	* Krage och slag	_____
3.	* Ärmar	_____
4.	* Hopsättning	_____
5.	Underarbete	_____
6.	Foderarbete	_____
7.	Detaljarbete	_____
8.	Helhetsintryck	_____

Sammanfattande kommentar från granskarna till gesällen:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Dam **Granskare:**_____ **Prov nr:**_____

* = väsentliga moment

1. * Pressning (välpressat utan glans och genomslag).

1:1 Inga spår/skuggor vid slitsar och ficklock.

1:2 Ärmarna knäckta.

1:3 Sömmarna isärpressade.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. * Krage och slag och framkanter (t ex chrochet, ytterkanter, yttertygsanpassning och liksidighet).

2:1 Ingen banan.

2:2 Spegelsömmen ska vara handsydd.

2:3 Vändsydd ytterkant, i övrigt handsydd.

2:4 Underkrage av tyg.

2:5 Ingen maskinsöm i bruktlinjen.

2:6 Liksidighet 1. Mb - axel - slaghack.

2:7 Liksidighet 2. Kragsnibbar - slagsnibbar - framkant - fåll.

2:8 Liksidighet 3. Spegelsömmens lutning.

2:9 Kragsnibbar - slagsnibbar släktskap, slagets form, kragens jämna linje bak.

2:10 Yttertygsanpassning – tillräckligt med tyg för att kunna råda vid kanter och rullningar.

3. * Ärmar (t ex läge, renhet, hållningsfördelning och jämnhet).

3:1 Ärmläget.

3:2 Renhet - ska falla utan veck och dragningar.

3:4 Liksidigt, ärmens framkant faller lika på fickan.

3:5 Hållningsfördelningen ska vara jämn, kullen jämn.

3:6 Inga krokar på ärmsömmen.

3:7 Ingen töjning på ärmhålet.

4. * **Hopsättning** (t ex sömmar, axlar, fickor och kanter).

4:1 Sömmar.

4:2 Axlar – inga krokar, sömmar som möts ska stämma.

4:3 Ärmsömmarnas läge mot plagget.

4:4 Fickor – mät till fåll. Fickornas längd.

4:5 Kanter.

4:6 Foder och yttertyg – samma läge.

5. Underarbete (t ex lärftinpassning, krage-, slag-och lärftpikering, fastsättning vadd och vattulin samt regling).

5:1 Lärftinpassning.

5:2 Krage- slagpikering. Jämn undersida utan alltför mycket genomslag. Tråd i passande färg.

5:3 Spridda pikerstygn så att rader, åsar inte uppstår.

5:4 Kantband fastsydda i båda kanter. Inre kant ska täcka över vattulinet och vara stadigt fäst i vattulinet.

5:5 Vadden ska sitta fast mot vattulinet och i ärmsöm.

5:6 Regling från vattulinets början till vaddens slut. Nära, nära ärmsömmen. Inga krokar.

5:7 Fodret reglas mot vattulinets regling.

5:8 Vattulinet klipps ur vid fickan. Ska vara fäst under fickan.

5:9 Fickpåsar renklippta och översta lagret råder. Fickpåsar slutar ovanför fållen.

5:10 Vattulin eller domestik på snedden i fållen

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

6. Foderarbete (t ex inpassning, krokar, fläckar, veck och tråckel).

6:1 Handstofferat runt om.

6:2 Fodret ska räcka från framkant – framkant.

6:3 Fodret ska räcka över axel fram.

6:4 Fodret ska räcka över ryggbredd.

6:5 Fodrets längd. Räcket det till? Bälg i nederkant.

6:6 Rak stoffering i framkant.

6:7 Nackpartiet runt.

6:8 Ärmfodrets kant vid ärmhål runt och mjukt.

6:9 Fodret jämnt vid slitsar och mot fållen fram.

6:10 Krokar, fläckar, veck och tråckel.

7. Detaljarbete (t ex knapphål, handstickning, stoffering, och knappisyning).

7:1 Knapphål jämna – i form och storlek. Alla tyglager ska sitta fast i knapphålet.
Knappens storlek bestämmer knapphålens placering från framkanten.

7:2 Stofferstygn ska vara raka.

7:3 Kantstickning – jämna avstånd mellan stygn och kanter.

7:4 Ficklock – likhet, bredd och rundning.

7:5 Knappisyning.

7:6 Ärmslitsen råder över underärm

8. Helhetsintryck. På dockan, visuellt, för att bilda sig en helhetsuppfattning.

8:1 Kragens utformning, harmonisk.

8:2 Ärmläget, lika på båda sidor.

8:3 Sömmars linjer.

8:4 Fickornas placering.

8:5 Fållinje.

		Poäng:
1.	* Pressning	_____
2.	* Krage och slag	_____
3.	* Ärmar	_____
4.	* Hopsättning	_____
5.	Underarbete	_____
6.	Foderarbete	_____
7.	Detaljarbete	_____
8.	Helhetsintryck	_____

Sammanfattande kommentar från granskarna till gesällen:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Klänning **Granskare: _____ Prov nr: _____**

* = väsentliga moment

1. * Pressning

1:1 Välpressat utan glans och genomslag.

1:2 Sömmar klyvpressade.

1:3 Slätpressad på ytan mellan sömmarna.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. * Ärmar, isättning

2:1 Läge

2:2 Hållning jämt fördelat vänster och höger-

2:3 Inga krokar på ärmsöm.

2:4 Renhet, skall falla utan veck och dragning.

2:5 Bandkantning av sömsmån.

2:6 Bandkantning av ärmhål.

2:7 Axelbredd.

3. * Krage, hals och framkanter

3:1 Slaghacket, sömmarna skall stämma.

3:2 Krage liksidig.

3:3 Halslinjen, fastsättningslinjen.

3:4 Kragens utformning.

4. * Hopsättning

4:1 Sömmar skall stämma mellan liv och kjol.

4:2 Sömmarnas linjer.

4:3 Slits bak.

4:4 Fickornas placering, kortsidorna parallellt med MF, läget mot midjesöm, sidsöm och de längsgående sömmarna.

4:5 Fållinjen jämn, fållen ca 4 - 5 cm.

5. Underarbete

5.1 Organza i krage, infodring, manschett, stolpficka och slits.

5:2 Organza prickas i viklinje.

5:3 Fastsättning foder, liv och kjol.

5:4 Förstärkning slits bak, stickning el. prickas.

6. Foderarbete

6:1 Fodersömmar overlockas.

6.2 Fickpåse overlockad/handkastade.

6:3 Vaddens placering, fixeras i ärmhålet, handsydd axelvadd.

6:4 Fodret i linje med fållen och vid slitsen.

6:5 Fodret fastsatt parallellt med MF

6:6 Söm mellan liv och kjol, stofferaas

6:7 Fodret mot blixtlås, stofferas

7. Detaljarbete

7:1 Stickningar.

7:2 Manschetter, sprund och rynkor.

7:3 Halv kjol (full skala) linning, inprovningar, hyska och hake.

Dolt blixtlås/osynligt blixtlås.

7:4 Dragkedja, isatt för hand på klänningen.

7:5 Tränsade knapphål, ej vaxat, sys med sysilke

7:6 Passpoalknapphål, på separat provlapp eller plagget.

7:7 Stolpficka på klänningen.

7:8 Passpoalficka på separat provlapp.

7:9 Skärp med spänne, don ej krav, eller hål på linning, sömmens läge på skärpet i under kanten.

8. Helhetsintryck

_____

_____

_____

_____

_____

		Poäng:
1.	* Pressning	_____
2.	* Ärmar	_____
3.	* Krage, hals och framkanter	_____
4.	* Hopsättning	_____
5.	Underarbete	_____
6.	Foderarbete	_____
7.	Detaljarbete	_____
8.	Helhetsintryck	_____

Sammanfattande kommentar från granskarna till gesällen:

Gesällbrevsyrken

80 stycken grupperade i kategorier

BEKLÄDNAD, TEXTIL/MODE
Brodör
Damskräddare
Gardindekoratör
Handstickare
Handvävare
Hattmakare
Herrskräddare
Klänningsskräddare
Konstbrodör
Konstvävare
Maskinstickare
Modist
Tapetserare

BYGGYRKEN
Byggnadsplåtslagare
Glastekniker
Kakelugnsmakare
Murare
Målare

ELEKTRONIK/EL
Hem- och Konsumentelektronik (Radio/TV)

FORDONSYRKEN
Billackerare

FRISÖRYRKEN
Damfrisör
Frisör
Herrfrisör
Perukmakare

GJUTERIYRKEN
Gjutare
Konstgjutare
Tenngjutare

LIVSMEDEL
Bagare och konditor
Charkuterist
Frukt- och grönt i detaljhandeln
Kock – kallskänka
Köttyrket i detaljhandeln
Matyrket inom daligvaruhandel
Slaktare
Serveringsyrket

MARITIMA HANTVERK
Båtbyggare (se trähantverk)
Riggare

METALLHANTVERK
Bleckplåtslagare
Gravör - (Blankstick/silver-/ Skyltstans och stämpelgravör)
Guldsmed
Hovslagare
Kopparslagare
Metalltryckare
Silversmed
Smed/konstsmed
Tunnplåtslagare

MUSIKINTRUMENTHANTVERK
Gitarrbyggare
Orgelbyggare
Pianotekniker
Violinbyggare

SKINN- PÄLS OCH LÄDERHANTVERK
Bilsadelmakare
Etuimakare
Inredningssadelmakare
Körsnär
Pälssömmare
Sadelmakare
Skomakare (beställning, nytillverkning, ortoped, rep.)
Väskmakare

TRÄ- MÖBELHANTVERK
Båtbyggare
Dekopör (intarsia - möbelsnickeri)
Möbelrenoverare
Möbelsnickare
Träbildhuggare
Tunnbindare

ÖVRIGA HANTVERK
Biodlare
Bokbindare
Florist
Fotograf
Förgyllare
Glashantverksyrken (glasblåsning, hyttarbete, gravör, slipning, dekorslipning)
Hudterapeut
Juvelfattare
Konstinramare
Krukmakare
Låssmed
Makeupartist
Maskinmekaniker
Nagelterapeut
Skorstensfejare
Urmakare
Verkstadsmekaniker
Ädelstenslipare

Kort historik om Gesällbrev och Mästarbrev

Gesäll- och mästarbrev har en lång tradition i vårt land. De äldsta skråsammanslutningarna etablerades i Sverige under mitten av 1300-talet. Skråväsendet upphörde formellt 1847 och näringsfriheten infördes 1864.

I början av 1900-talet etablerades den första rikstäckande organisationen för svenskt hantverk som också blev det samlande organet för äldre och då nyetablerade lokala hantverksföreningar i landet.

1941 kom förordningen om Mästarbrev för hantverkare i modern tid. Förordningen ändrades 1995 till "Lagen och förordningen om Mästarbrev för hantverksutövare".

Gesällbrevets regelverk styrs av de bestämmelser som varje enskild bransch/yrkesorganisation har fastlagt i de så kallade provbestämmelserna.

40 HANTVERKSYRKEN

- Några exempel på traditionella hantverkssymboler -

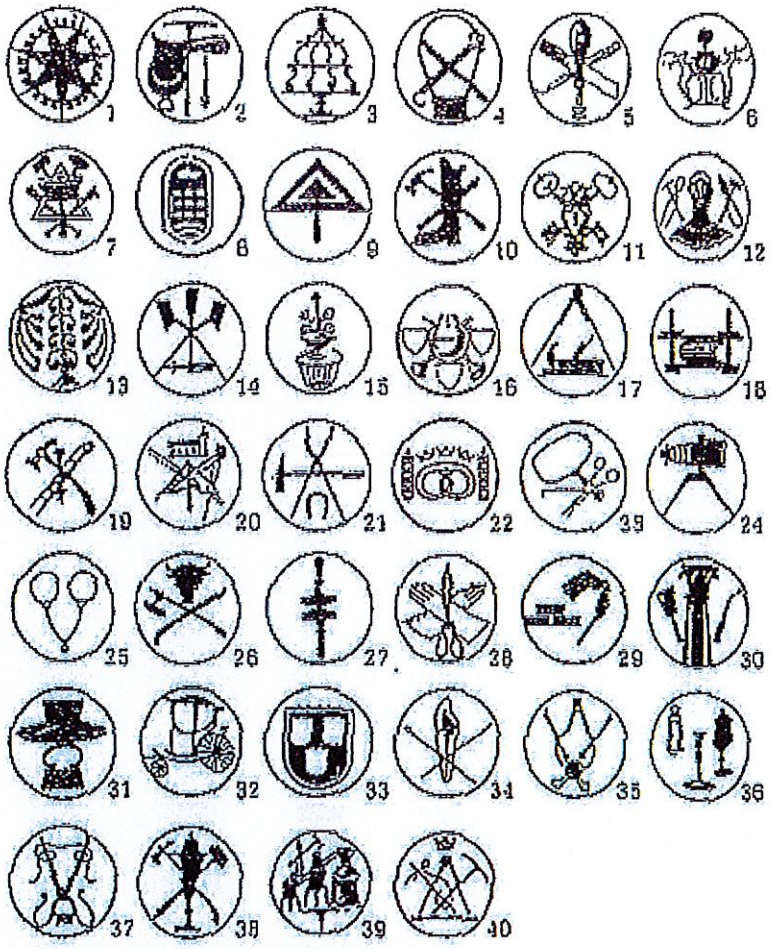

1. Urmakare
2. Sadelmakare
3. Konditor
4. Korgmakare
5. Glasmästare
6. Garvare
7. Stenbuggare
8. Radio-/TV-mästare
9. Murare
10. Skomakare
11. Ledsmed
12. Plåtslagare
13. Perukmakare
14. Borstbindare
15. Krukmakare
16. Gravör
17. Snickare
18. Bokbindare
19. Guldsmed
20. Byggmästare
21. Smed-hovslagare
22. Bagare
23. Frisör
24. Fotograf
25. Optiker
26. Slaktare
27. Boktryckare
28. Handskmakare
29. Skorstensfejare
30. Bildhuggare
31. Hattmakare
32. Vagnmakare
33. Målare
34. Tandtekniker
35. Svarvare
36. Tenngjutare
37. Skräddare
38. Silversmed
39. Kopparslagare
40. Tapetserare

Många hantverkssymboler har sin egen symbol. De flesta innehåller representativa verktyg eller andra objekt som t ex arbetsprov. Ursprunget kan härledas till äldre skråsigill. Utformningen har varierat och har också kombinerats med eget komponerade symboler för yrket.